

foto nnexió

Informe d'Activitats 20**20**

Índex

• **Presentació** pàg. 2

• **Assemblea General Ordinària** pàg. 3

• **Fototertúlies** pàg. 4

• **Visites a exposicions** pàg. 6

• **Altres activitats** pàg. 9

• **Projectes** pàg. 10

• **Premis Fotoconnexió** pàg. 11

• Presentació

Benvolgudes sòcies i socis,

Ens plau fer-vos arribar la memòria d'activitats de l'Associació Cultural Fotoconnexió corresponent a l'any 2020. Com bé heu pogut viure personalment, ha estat un any difícil, marcat per la irrupció de la pandèmia de COVID-19 que va provocar el confinament domiciliari durant massa setmanes i que ha limitat enormement la manera de relacionar-nos tal com estàvem acostumats. Aquest fet, que ha tingut una enorme repercussió en totes nosaltres tan en l'àmbit personal com professional, ha tingut també, òbviament, un impacte significatiu en el desenvolupament de l'activitat de la nostra associació.

Moltes de les activitats tradicionals de Fotoconnexió han vist impossibilitada la seva realització. Les Fototertúlies, pilar bàsic del quotidià de l'associació, van haver de ser suspeses i només han pogut ser recuperades en format en línia en l'últim trimestre de l'any. D'altra banda, activitats tradicionals com el taller *Fotos en conserva* o el sopar de celebració de l'aniversari de l'associació, no han pogut dur-se a terme. Afortunadament al mes de febrer va poder ser inaugurada l'exposició *11 Fotoconnectades* al Pati Llimona, però la itinerància al Centre Cívic Cotxeres de Sants ja va quedar interrompuda. Altres activitats previstes per enguany, com l'exposició Josep Rigol-Manel Serra-Manel Úbeda o com el projecte de recreació històrica de les primeres fotografies de muntanya a Catalunya, també han hagut de ser ajornats.

Malgrat els impediments, i amb la intenció d'oferir activitats alternatives, han vist la llum propostes no previstes. Així, el projecte de recreació de fotografies antigues FotoInspira't o les emissions en streaming FotoInstants són producte de les ganes de mantenir desperta i activa l'associació.

El recull de l'activitat de l'associació que us presentem a continuació dista molt, en conseqüència, del que presentàvem en l'assemblea del passat mes de febrer. Confiem que en l'any 2021 la recuperació de les nostres activitats presencials sigui una realitat.

Junta de Fotoconnexió

• Assemblea General Ordinària

L'assemblea corresponent a l'exercici de 2019 va tenir lloc a la sala de conferències de les Cotxeres de Sants, carrer de Sants, 79 de Barcelona, el 21 de febrer de 2020, amb l'assistència de 21 socis, 8 dels quals membres de la junta. A més a més, dos socis no van assistir però van delegar el seu vot. Les intervencions i els continguts tractats van ser els que segueixen:

S'inicia la sessió a les 19:07 h amb la intervenció del president, **Ramon Barnadas**, que dona la benvinguda als assistents.

Seguidament la secretària, **Carmen Perrotta**, proposa l'aprovació de l'acta de l'assemblea anterior, document que va ser prèviament enviat als socis per correu electrònic per al seu coneixement. L'acta és aprovada per 21 vots a favor, 0 vots en contra i 1 abstenció.

Carmen Perrotta continua donant compte de les altes i baixes de socis des de la darrera assemblea ordinària, que es resumeix en 6 baixes i 15 altes, pel que el número total de socis actual és de 124 (3 socis d'honor i 121 socis numeraris).

A continuació l'arxiver de l'associació, **Guillem Cañameras**, fa un repàs de totes les activitats desenvolupades durant l'exercici de 2019, tant visites guiades com conferències, xarxes socials i Fototertúlies, i els projectes propis i de col·laboració (entre d'altres, Portal Clifford, Fotos en Conserva i Francesc Boix). Seguidament, esmenta també dades relatives a la donació del fons bibliogràfic de l'associació al CRAI-UB.

El següent punt tractat és l'estat de comptes, que exposa el tresorer **Lluís Saura**. Havent enviat prèviament per correu electrònic el document amb l'estat de comptes als socis, el **Lluís Saura** en fa l'enumeració detallada de tots els moviments econòmics. Els comptes s'aproven per unanimitat.

A continuació, **Ramon Barnadas** exposa la candidatura de nova Junta, que s'aprova per unanimitat. També afegeix que el **Gregorio Escalada**, com a delegat i externament a la junta, seguirà encarregant-se de la web de l'associació.

El mateix **Ramon Barnadas** explica el calendari d'activitats i Fototertúlies previstes pel 2020. També anuncia que s'està a l'espera de rebre signat un conveni amb la Fundació Mapfre. Presenta, també, la iniciativa de regulació de projectes externs que, després del seu debat, és acceptada amb 14 vots a favor, 0 vots en contra i 7 abstencions.

Seguidament, s'aprova per unanimitat la proposta de nomenament com sòcia d'honor de **Pilar Aymerich**.

A continuació, **Ramon Barnadas** torna a intervenir per tractar la situació de l'estudi Daguerre de Sants.

Finalment, **Lluís Saura** presenta el pressupost per al 2020, que és aprovat per unanimitat. Posteriorment es proposa un increment de la quota anual de soci a 35 euros/any que també és aprovada per unanimitat.

Després del preceptiu torn obert de paraula, es dona per finalitzada l'assemblea a les 21:13 h. L'acta de la reunió, amb el contingut detallat del que es va tractar, resta a l'abast dels socis.

• Fototertúlies

S'han dut a terme un total de 5 Fototertúlies, amb una mitjana d'assistència de 38 persones per sessió.

Les dues primeres tertúlies, com és habitual, es van fer al Cercle Artístic de Sant Lluc, el primer dilluns de mes. Però donada la crisi sanitària, les següents Fototertúlies s'han realitzat en línia a través de l'aplicació Jitsi Meet.

Es presenta a continuació la relació de Fototertúlies celebrades al llarg de l'any 2020:

Dilluns 3 de febrer

Les galeries de retrat i els estudis de fotografia, un patrimoni fràgil

a càrrec de **María de los Santos García Felguera**, doctora en Història de l'Art i professora universitària, amb l'assistència de 50 persones.

Dilluns 2 de març

Origen, autories i context de l'àlbum polític, caricaturesc i pornogràfic de Los Borbones en pelota a partir d'una sèrie de cartes de visite

a càrrec de **Albert Domènech**, llicenciat en Geografia i Història, especialitat d'Història de l'Art, amb l'assistència de 54 persones.

Dilluns 5 d'octubre

Els pictorialistes sabadellencs

a càrrec de **David González**, tècnic superior d'arxius de la Secció d'Imatge i So de l'Arxiu Històric de Sabadell, amb 32 usuaris connectats.

Dilluns 2 de novembre

El fons de la família Mascort

a càrrec de **Marta Grassot**, llicenciada en Història de l'Art, amb 26 usuaris connectats.

Dilluns 14 de desembre

La càmera com a teràpia. Les fotos de guerra d'Antoni Campaña (1936-1939)

a càrrec de **Arnau González**, doctor en Història, amb 30 usuaris connectats.

• Visites a exposicions

Aquest any 2020, degut a la situació sanitària derivada de la COVID-19, les activitats presencials van quedar interrompudes. Tot i així, s'han pogut dur a terme algunes visites guiades a exposicions:

Dijous 12 de març, a les 20 h.

Carlos Pérez Siquier

a Fundació Mapfre
a càrrec d'una guia del centre

Foto: Ramon Barnadas

Dimecres 7 d'octubre, a les 18:30 h.

El bar de la senyora Olvido

a La Virreina Centre de la Imatge
a càrrec de **Rafel Bernis**, autor de les
fotografies de l'exposició

Foto: Montserrat Baldomà

Dimarts 15 d'octubre, a les 17:30 i a
les 19:00 h.

Bill Brandt / Paul Strand

a KBr Fundació Mapfre
a càrrec d'una guia del centre
(activitat celebrada dins dels actes de la Setmana de
la Fotografia)

Fotos: Montserrat Baldomà

• Altres activitats

Exposició 11 Fotoconnectades

Centre Cívic Pati Llimona (20 de febrer de 2020 – 5 de març de 2020)

L'exposició **11 Fotoconnectades** va sorgir com a iniciativa de Ricard Marco i vinculada al Dia Internacional de les Dones. L'objectiu va ser donar visibilitat a la feina de fotògrafes de l'associació, tan professionals com aficionades. Per això es va fer una crida entre les sòcies a presentar els seus treballs. Hi participaren: Etel Borges Reis, Violeta Cañigueral Casassas, Laura Covarsí Zafrilla, Tatiana Donoso Matthews, Conxi Duro, Christina Guldager, Elisabet Insenser Brufau, Rosa María López Martínez, Núria Martínez Seguer, Noelia Pérez Sánchez i Francesca Portolés Brasó.

Es va crear una capsa commemorativa amb el recull de totes les fotografies exposades, dissenyada per Rosa María López.

L'exposició va anar acompanyada d'una taula rodona amb el títol *La professió de fotògrafa*, amb la participació de les fotògrafes Pilar Aymerich, Sílvia Omedes i Noelia Pérez, per debatre sobre el paper de la dona en la fotografia.

L'adaptació virtual de l'exposició, així com el vídeo de la taula rodona es poden trobar a: <http://www.fotoconnexio.cat/que-fem/activitats/exposicio-11-fotoconnectades/>

FotoInspirat

Iniciativa de la Junta de Fotoconnexió realitzada durant el període de confinament, entre l'1 de maig i el 7 de juny, per tal de seguir (foto)connectats virtualment. Es va animar a la gent, a través de les xarxes socials, a recrear fotografies històriques i després compartir-les amb el hashtag #fotoinspirat. Hi va haver una gran implicació per part dels socis i el resultat van ser unes obres de gran qualitat i originals.

D'aquí en va sortir un recull, en format vídeo, que es pot trobar a:

<https://www.youtube.com/watch?v=AW7tLtH3gUU>.

La seva difusió pública va tenir força ressò. El primer dia d'emissió va tenir 161 visualitzacions.

Helen Keller & Phiz.
Emily Stokes, 1902
Graphic Arts Collection, Princeton University

Carmen & Ulises.
Adolfo V. 2020

The Tetons and the Snake River (1942)
Ansel Adams

Fase1 als Pirineus (2020)
Albert Bonnin

FotoInstants

FotoInstants va sorgir com a iniciativa de la Junta com a alternativa a les visites i tallers presencials. Consisteix en la retransmissió en directe a través d'Instagram Live d'una visita comentada a algú relacionat amb el món de la fotografia, en un sentit ampli; d'aquesta manera els participants poden plantejar qüestions o comentaris en directe. La retransmissió es grava, de manera que és accessible al canal You Tube de Fotoconnexió.

Els FotoInstants es van inaugurar fent-los coincidir amb el 181è aniversari de la primera fotografia feta a l'Estat espanyol, amb la intenció que sigui un tipus d'activitat que quedi ja instaurada de cara al futur.

Durant l'any 2020 se n'han fet dos:

Dimarts 10 de novembre de 2020, a les 18:30 h.

Estudi de Jordi Baron

Jordi Baron, fotògraf i col·leccionista de fotografia, ens va ensenyar part de l'obra que té al seu estudi; vam poder veure des de diverses tipologies de fotografia encapsulada fins a exemples de fotografia pintada.

Fotos: Ramon Barnadas

Disponible en línia a: https://www.youtube.com/watch?v=Q1YJ1QXoeiY&feature=emb_logo

Dimecres 16 de desembre de 2020, a les 18:30 h.

Taller de Kati Riquelme

Kati Riquelme és fotògrafa de formació i utilitza aquesta via –entre d’altres- per a la creació de la seva obra artística. Vam anar al seu taller, on ens va ensenyar bona part de les seves creacions, entre les quals destaquen les obres contemporànies que duu a terme utilitzant tècniques del segle XIX, com ara la cianotípia o el col·lodió.

Aquesta sessió es va realitzar dins les activitats de la 10a Setmana de la Fotografia.

Foto: Kati Riquelme

Foto: Ramon Barnadas

Disponible en línia a: https://www.youtube.com/watch?v=u2-AK-7egGE&feature=emb_logo

10a Setmana de la Fotografia de Sant Lluç

Del 14 al 17 de desembre

Un any més Fotoconnexió ha estat responsable de l’organització de la Setmana de la Fotografia de Sant Lluç, que en la seva desena edició ha inclòs les activitats següents:

Fototertúlia **La càmera com a teràpia. Les fotos de guerra d'Antoni Campañà (1936-1939)** a càrrec d'Arnau González Vilalta; la visita guiada a les exposicions de **Bill Brandt** i de **Paul Strand** al KBr Fundació Mapfre; **FotoInstant amb Kati Riquelme**; presentació dels canvis a la web de Fotoconnexió i de l'exposició de fotografies de Francesc Boix de la col·lecció familiar d'August Andreu; emissió del vídeo del lliurament del **Premis Fotoconnexió**.

• Projectes

Fons bibliogràfic de Fotoconnexió a la biblioteca de la Facultat de Geografia i Història del CRAI

Fotoconnexió manté el conveni signat amb la biblioteca de la Facultat de Geografia i Història del CRAI de la Universitat de Barcelona per establir un fons fotogràfic especialitzat en fotografia. Enguany s'han fet noves donacions i la biblioteca està treballant en tasques de selecció i expurgació de duplicats i de catalogació. Actualment en el catàleg (<https://cataleg.ub.edu/>) apareixen 76 entrades com a donacions pertanyents al fons Fotoconnexió.

Accions i actes relacionats amb Francesc Boix

Recull de recursos documentals per al Memorial Democràtic

Ricard Marco ha estat el responsable de l'elaboració d'una recopilació de recursos sobre Francesc Boix per al Memorial Democràtic. Es pot consultar dins l'apartat de *Bibliografies temàtiques* de la web d'aquesta institució:

<http://memoria.gencat.cat/ca/que-fem/centre-de-documentacio-del-memorial/recursos-dinformacio/bibliografies-tematiques/>

Jornada Del fotoperiodisme militant a la fotografia humanitària

Organitzada pel Memorial Democràtic el 28 de febrer del 2020, va tenir com a objecte el paper del fotoperiodisme durant la guerra civil i l'exili del 39. Ricard Marco hi va participar en nom de Fotoconnexió amb una ponència titulada *Francesc Boix, un fotògraf de les JSU*.

Col·lecció de fotografies personals d'August Andreu

Des del passat més de novembre, la web de Fotoconnexió ofereix de manera permanent la possibilitat de consultar les fotografies de Francesc Boix pertanyents a la col·lecció personal

d'August Andreu. Es tracta d'un recull de fotografies generat amb motiu de la relació que hi havia entre la família de Boix i la seva. Moltes de les imatges tenen textos manuscrits del fotògraf en el seu revers, reproduïts també en l'exposició virtual de Fotoconnexió:

<http://www.fotoconnexio.cat/francesc-boix-august-andreu/>

Portal Clifford

La pàgina web de Fotoconnexió ha continuat sent la via d'accés a la consulta del Portal Clifford, directori de persones que van exercir de manera professional o amateur la fotografia en els territoris de l'Estat espanyol entre els anys 1839 i 1900. El responsable del seu manteniment ha estat Jep Martí.

El fet més destacable de l'any 2020 és que ja s'han superat les 5000 referències de fotògrafs/fotògrafes com a conseqüència de les 186 noves entrades generades aquest any. A banda, s'han dut a terme modificacions significatives en 133 fitxes ja existents, quantitat que no inclou les nombroses modificacions menors realitzades en moltes altres entrades.

Una altra dada destacable, que no és el fruit només del darrer any, però que cada vegada agafa un cos més significatiu, és la quantitat de fotògrafes que actualment ja poden ser identificades amb el seu nom de pila complet. Fins no fa massa, era habitual trobar-les com a *señora de*, *viuda de*, etc. A més, superen ja les 135 entrades. Fa ben pocs anys representaven només unes escasses desenes dins del portal.

• Premis Fotoconnexió

Amb l'objectiu de distingir la tasca de persones, entitats o iniciatives que comparteixen els objectius de la nostra associació, enguany s'ha dut a terme la 4a edició dels Premis Fotoconnexió. Les restriccions conseqüència de la pandèmia de COVID-19 van impedir, però, la celebració del tradicional acte públic de lliurament dels premis. Com a alternativa, es va realitzar un vídeo amb el lliurament dels guardons. Les sòcies i socis de Fotoconnexió van ser convocades a la seva estrena la tarda del 17 de desembre, dins dels actes de la 10a Setmana de la Fotografia.

En la present edició els nominats i premiats han estat:

Premi Trajectòria en l'àmbit de la recerca i de l'impuls de la fotografia:

- **Enric Galve Montero.** Per ser un dels fundadors de Laboratoris EGM, un lloc on els fotògrafs acudeixen amb plena confiança, per haver estat el director del Sonimagfoto&Multimedia i per ser membre del comitè de Graphispag, entre d'altres.

- **Josep Rigol Muxart.** Per la seva fecunda activitat com a fotògraf, galerista, periodista i promotor cultural que l'han vinculat a la Primavera fotogràfica, Scan, 1es Jornades Catalanes de Fotografia i Ajoblanco, entre d'altres.
- **Fundació Vila Casas de Torroella de Montgrí.** Per la seva tasca com a centre de difusió de la fotografia contemporània. El Palau Solterra és el Museu de Fotografia Contemporània de la Fundació Vila Casas. Inaugurat l'any 2000, actualment acull al voltant de 200 fotografies exposades d'artistes de diverses parts del món.

El guanyador ha estat **Josep Rigol Muxart.**

Fragment del vídeo

Premi *Iniciativa fotogràfica de l'any*:

- **1a edició del màster en ensenyaments artístics de Conservació i Restauració de Patrimoni Fotogràfic a l'Escola Superior de Conservació i Restauració de Béns Culturals de Catalunya.** Per la seva tasca en la formació de professionals competents en la conservació i en la restauració en un dels camps emergents i actualment desatès, com és el del material fotogràfic.
- **Exposició *Una càmera pròpia. Dones i pràctiques fotogràfiques* a la Casa Elizalde.** Per aportar una nova mirada en l'anàlisi del paper de les dones en la cultura fotogràfica, en què es reivindica la superació de les categoritzacions tradicionals, tant de gènere com de pràctiques, i es planteja una aproximació historiogràfica més integradora del paper de la dona en aquest àmbit.
- **Exposició *Carlos Pérez Siquier* a la Fundació Mapfre.** Per l'oportunitat de veure una àmplia retrospectiva de l'autor que arribava fins a la seva producció més actual, amb

una compartimentació que permetia seguir amb claredat les diferents etapes i projectes del fotògraf.

La guanyadora ha estat l'exposició *Una càmera pròpia. Dones i pràctiques fotogràfiques a la Casa Elizalde*.

Foto: Ramon Barnadas

Premi *Fotoconnectat*:

- **Exposició 11 Fotoconnectades.** Per donar veu i espai a fotògrafes membres de l'associació en un espai que permet la seva visita i tertúlia amb activitats al voltant per tal d'afavorir el debat en què convergeixen diferents vessants: la dona treballadora i les professionals d'una professió en què sempre s'ha parlat d'homes.
- **Laia Foix.** Per la seva tasca com a secretària de l'associació, de manera molt activa, amb una enorme capacitat de decisió, moltes idees i habilitats per portar-les a terme. I també per la seva labor a l'IEFC, la participació en cursos que imparteix i assessora, i la seva col·laboració en el Taurus de fotografia o la recuperació de la Col·lecció Miquel Galmes.
- **Víctor Oliva.** Pel seu treball desinteressat per a Fotoconnexió en el disseny dels fulletons que es reparteixen a les Fototertúlies i el logotip de l'"Any Francesc Boix". També per la donació d'una trentena de marcs de gran qualitat a l'associació i que ja han estat emprats en una exposició.

La guanyadora ha estat **Laia Foix**.

Fragment del vídeo

El vídeo, realitzat per Bernat Rueda, es pot visualitzar en la web de l'associació:

<http://www.fotoconnexio.cat/2020/12/17/lliurament-dels-premis-fotoconnexio-2020>